

אך יתכן לפרש שהספק הוא האם חל דין 'נתכפרו בעליה' לגבי הדם שאבד, ונפסל כדין חטאת שמתו בעליה [אבל שאר הקרבן כשר], אם לאו.

[כפי ההסבר האחרון צדד החזו"א לפרש מדנפשיה, ולא הזכיר מהשיטמ"ק ור"ג. ויש להעיר כאן על מה שמצינו להגאון חזו"א ז"ל בכמה וכמה מקומות, שכתב לפרש סוגיא או להקשות דבר, ולא העיר שכבר הראשונים, לעתים באותה סוגיא עצמה, העירו אותם דברים או כתבו הפכם. ובודאי לא נעלמו ממנו דבריהם אלא מסיבה שהיתה עמו לא הזכירם. וצריך תלמוד. הגה כמה מהמקומות שליקטה חכתי מדבריו הקד':

חזו"א מעשרות ג,ט) 'אבל אי אפשר לומר...'. – וכבר תרצו כן הראשונים ביזמא שם, עריטב"א ותורא"ש (ותו"י).

או"ח מג,ו – קושיותו מסתירת הסוגיות ביצה לג – ה, כבר הקשה הרשב"א בדף לג ותרץ.

או"ח סב,ו – כתב להסתפק במעביר מרה"י לרה"ר דרך מקום פטור, בתוך ג"ט סמוך לקרקע. וב'חדושי הר"ן' (שבת ת. נקט כדבר פשוט שחייב.

או"ח קיב,יג – נקט בסתם שהלכה כחכמים לענין תחומין בכלי עם מים. ובריטב"א ובמאירי בסוגיא (עירובין צז:) כתבו במפורש להפך. אכן מדברי הרא"ש משמע שהלכה כחכמים אף לענין תחומין.

או"ח קכד וטהרות ז,ז – דן בטומאת כלים הנמצאים לחוש להם לטומאת מת, והקשה מהסוגיא בפסחים יט. וצ"ע שלא העיר כלום מדברי הרז"ה והראב"ד שם (בדף ג ברי"ף)

או"ח קלד לדף טו,ב ד"ה שם למפשט – כבר בארו הרמב"ן וש"ר במקום.

או"ח קלה בהערות במסכת מו"ק – כמה וכמה דברים שכתב שם, נידונו כבר בריטב"א במקומם.

או"ח קנו (דף רנג) – מש"כ בסוגיא בשבת צא. ומחלוקת הראשונים מפורשת היא שם (ומש"כ שאין לומר דמיירי בגרוגרת ממש – לכאורה ברמב"ן שם מפורש להפך).

או"ח מג,ג ר"ש המתיר סמיכת הקדרה בבקעת, אינו שייך לשיטתו הכללית במוקצה' – כבר תמה בבית ישי (טו) שבראשונים מפורש להפך.

יר"ד נו,ב – לא הביא מהר"ן שם מח: (וע"ש ביוס"ד).

ע' גם חזו"א יר"ד סב,כו (ובמובא ביוס"ד ע"ז טז.).

קדשים קמא לד,ג – כתב דלא כהשטמ"ק זבחים עג אות ו, ולא הזכירו.

בכורות יח,ז – במה שצדד לפרש הסוגיא בתמורה יז: ד'דברי הכל' שאמר בר פדא היינו אף לר"א – כן פרש רבנו גרשום שם. תמורה לא,י – עיקר השאלה נידונה בשיטמ"ק במקום, ולא הזכירו.

פרה ג,ח – נקט שאין צריך בגדי כהונה בשחיטת פרה. ולכאורה בתו"י בסוגיא (יומא מב) מבואר להפך. (אם כי יש לתרץ בדוחק, שהתו"י לא דיבר למסקנא, עכ"פ צ"ע מדוע לא הזכיר הדבר. וע"ע קה"י מנחות א,ד).

פרה ז,יא-יב – נקט שהשחיטה עם הפרה פוסלת משום 'מלאכה', ולכן גם בשחט זו אחר זו. ובתו"י ותורא"ש (יומא מג.) מובא שאין פסול אלא בשחט בבת אחת, בסכין ארוכה.

נגעים יג,ח – דן בחטאת העוף הבאה על הספק, אם נודע לאחר הזאה שהיא חייבת, האם היא נאכלת. והסיק מסברה שהיא מותרת, ולא הביא שכן משמע מדברי התוס' בכריתות כג: ובמקום אחר (או"ח קכד, לדף כח) הביא דברי התוס'.

דף כג

'אמר רב הונא אמר רב: הכל מודים שאם משך אחת והקריבה שהשניה מתה'. רש"י פרש אפילו הקריב האבודה, השניה מתה שדחאה בידים וגילה דעתו שלא איפכת לו ממנה. ורבנו גרשום (בע"ב) פרש שקונסים אותו שמתוך מפני שמשך מדעתו.

ובחזון איש האריך לפרש סברת רב הונא, וזו לשונו (תמורה לה, א):
 'נראה דרב הונא סבר דלכולי עלמא מפריש לאבוד כאבוד דמי, רצה לומר דאע"ג דלענין דין 'תמות'
 בעינן אבודה דוקא, שהרי אמרינן אבודה ולא גנובה ולא גזולה, ואבודת לילה לא שמה אבודה, ובכל
 הני אפילו נמצאו לאחר כפרה רועין ולא מתין, וא"כ הדין נותן דאינה אבודה לעולם רועה שהרי חסר
 לה תנאי 'אבודה' [והיינו טעמא דרבנן לרבי אבא דס"ל דנתכפר באבודה שאינה אבודה רועה], מ"מ אם
 לא נמלך וכפר באבודה – שאינה-אבודה תמות, דכן היא הלכה דהנפרשת בשביל אבוד יש לשתיהן דין
 אחת וכיון דבאבודה הושלמו תנאי אבודה, מתפשטת דין 'תמות' על שתיהן. מיהו כיון דבעצם חסר
 לאינה-אבודה תנאי האבוד, הדין נותן שנקבע דלעולם החובה להקריב את האבודה וכיון שאנו קובעין
 כן נגרע השתוות שלהם וחשיבא האבודה כעומדת ליקרב והאינה-אבודה חשיב נפרשת לאחריות ואז אין
 דין תמות מתפשט על אינה-אבודה, וכיון דאילו היה המצוה באבודה בשביל ההצלה של אינה אבודה
 היה הדין נותן דשאינה אבודה רועה, הדין נותן לקבוע כן, ואע"ג דקדם שהוקבע הדין, שתיהן שוות
 ודין 'תמות' על שתיהן ולא שייך כלל הצלה במה שנקריב את האבודה – מ"מ קבעינן הדין ובבת אחת
 ממציא כח הצלה על אינה אבודה ומפריד בין אבודה לאינה אבודה. מיהו כל זה אם המקריב יודע שצריך
 להקריב האבודה אבל אם אינו יודע דין זה ועכשו שתיהן שוות שהרי בעצם שתיהן ראויות להקריב
 והו"ל האבודה כעדיין היא אבודה (ולא עומדת להקריב) בבחינה זו שעדיין אבודה הידיעה (למקריב) שמצותו
 באבודה, וזה מאלמת את האינה-אבודה שהיא עומדת להקריב ומתפשט עלה דין 'תמות' והיינו משך
 אחת מהן דאמר רב הונא, דאפילו משך האבודה – אינה אבודה תמות.

'דרבי סבר לא עשו תקנה בקדשים ואמרינן לך התכפר בשאינה אבודה ואבודה מתה'. התוס' פרשו
 בכגון שהאבודה כחושה ושאינה אבודה שמינה, לכך יקריב אותה אעפ"י שהאחרת תמות, אבל בלאו הכי
 אין לנו להפסיד קדשים אלא יקריב האבודה והשניה תרעה ותימכר.
 ואולם רבנו גרשום כתב שלכך תיקרב השניה, מפני שלא נולדה בה שום ריעותא, משא"כ באבודה נולדה
 ריעותא.

א. לשני הפירושים זהו דין דלכתחילה, אבל מצד עיקר הדין רשאי להקריב איוו שירצה, וכמו שאמרו בברייתא לעיל (טו).
 איוו מהן שירצה יביא. וכן אם נפל מום באחת מהן או שמתה – השניה תיקרב לכל הדעות (כמבואר בנבחים קיב שחייב על
 שתיהן משום 'שחוט' חוץ' כי שתיהן היו ראויות לפניו בשעת שחיטתן).
 ב. ע' בחדושי הנצי"ב הסבר נוסף בדעת רבי. וצ"ב. וע' גם בחזו"א (לה, ב) שהקשה על דברי התוס' וכתב לפרש באופן אחר.
 וע"ע מקדש דוד יד, ת.

'שאם היתה אכילה מועטת אוכלין עמה חולין ותרומה'. ערש"י ותוס'. אודות הכנסת חולין לעזרה ללא עבודה,
 ואכילתם – ע' ביוסף דעת מנחות כא: זבחים צ: וע"ע אגרות משה יו"ד ח"א רכט, א.

'שאם היתה אכילה מרובה אין אוכלין עמה חולין ותרומה כדי שלא תהא נאכלת על הגסה. מאי לאו
אפילו רבי' – הרי שעשו תקנה לקדשים כדי שלא ילכו להפסד, ואעפ"י שיש צד ריוח כשיאכלו חולין
ותרומה עמה שגם האכילות הראשונות של המנחות יהיו על השובע, אעפ"י כמשום תקנת הקדשים אמרו
שלא יאכל על השובע, והכי נמי נאמר לו להעדיף להקריב את האבודה הגם שהיא כחושה מהשניה, כדי
להצילה מהפסד (עפ"י שער המלך קרבן פסח ד, ו וחדושי הגר"ס – בישוב דברי התוס'. וערש"ש שנסאר בקושיא על
התוס'. וכן בחזו"א (לה, ב) הקשה על דבריהם ופרש באופן אחר. וע"ע בחדושי הגר"ר בנגיס ח"ב מז, ז).

וצ"ב, הלא אם יאכל חולין ותרומה עמה, יאכל חלק מהשיריים על השובע והשאר יותר וישרף, ואם לא יאכל חולין הרי יאכל חלק מהשיריים שלא על השובע וחלקם על השובע, וא"כ לכאורה ודאי שכך עדיף לעשות, אף לרבי? ושואר עדיף לאכול על השובע דרך גדולה אעפ"י שחלק מהם ייעשה עי"כ נותר ממילא, ממה שנעבור ב'קום ועשה' על 'למשחה' לאכול שלא בגדולה, שאין לנו לחזור אחר תקנה לקדשים אם ניפסד עי"כ בצד אחר. [וכענין שאסרה תורה לשבור עצם בפסח (כדרך אכילת מלכים, כמש"כ החינוך), הגם שע"כ נצטרך לשרוף מהקרבתו, כגון המוח שבעצמות (ע' פסחים פה), אף כאן כל שעושה משום מצות האכילה בגדולה אין לחוש אם יבוא עי"כ לידי נותר. וע' גם בחדושי הגר"ר בנגיס ח"א נט, שהוציא מכאן שאזהרת לא תותירו ענינה שלא יכוין להותיר אבל אין עליו חיוב לאנוס עצמו ולחשוש פן יתותר. ומדויק לפי"ז מה שרש"י הזכיר ענין הפסד קדשים ולא לאו דבל תותירו, כפי שהקשה ב'גליונות קה"י].

עוד יתכן שבפשטות מדובר שגם אם יאכל חולין ותרומה יש אפשרות שיוכל לאכול כל השיריים, ויתכן שיודמנו כהנים נוספים לאכול, וא"כ אין כאן אלא חשש שמא יבוא לידי הפסד – אשר על כן לרבי אין לנו לעשות תקנה זו במקום שנפסיד דבר אחר.

יצוין שרבנו גרשום (בע"ב) פרש ההוכחה באופן אחר ודלא כפרש"י, וצ"ב.

עוד יש לפרש שהקושיא מהברייתא היא שמוכח שעשיית תקנה בקדשים היא מדאורייתא, שהרי דרשו מן הכתוב שלא לאכול חולין עמה כדי שלא ייפסדו. וא"כ קשה מדוע לא נקריב האבודה הגם שהיא כחושה ואינה מצוה מן המובחר, כדי להציל קדשים מהפסד שהוא דין תורה (עפ"י אחיעזר ח"ב מט. י. וע"ש שהקשה מהסוגיא במנחות סד שאפילו שחט כחושה אומרים לו להביא שמינה הגם שהכחושה תיפסל. ופירש שמחלוקת אמוראים בדבר, ע"ש. וע"ע במובא ביוסף דעת מנחות שם).

(ע"ב) 'זוהב לכפורת'. כמה ראשונים מפרשים ריקוע פחים ציפוי ל'בית הכפורת' דהיינו קדש הקדשים (עפ"י רמב"ם, ריב"א וריטב"א ביומא נה. ומקור הדבר בתוספתא שקלים ג, ה. וע' בפירוש מנחת ביכורים שם; מקדש דוד ב, ב).

*

'זה מדרש דרש יהוידע הכהן אשם הוא וגו' להביא כל דבר הבא ממותר חטאות ואשמות ליקח בדמיו עולות' –

'כל הבא משום חטא ומשום אשמה ילקח בהן עולות (שקלים פ"ו מ"ד). נראה כי הוא משום שאין הקרבן פיוס ושוחד לה' כדי שיכפר במצוה זו את חטאיו – כי אם הוא במחשבה כזו אדרבה הוא מכעיס את השי"ת, ואומר למה לכם רמוס חצרי, ואין חפץ לה' בובחים. ומטעם זה הוא היפוך מדרך בשר ודם שמתנה להתפייס עם מי שחטא לו דוקא במתנה יפה ובהדורים רבים, והשי"ת אדרבה מחוטא שהביא מנחתו אסר עליו ליתן שמן ולבונה, ונתן טעם: כי חטאת הוא ופרש"י שבדין שלא יהא מהודר, שהוא להיפוך מדעת בני אדם דעל חטא מהדרים המתנה ביותר. אבל הטעם בזה שענין הקרבן הוא להתקרב מזה אל השי"ת ולשוב בתשובה ולהיות איש אחר במדות ישרות ובאמונה שלמה שידע שכולו להשי"ת שנתן לו, שזהו ענין עולות, ולכן החטאת אינו בדין שיהא מהודר, ואדרבה לא היה רוצה כלל ליקח מאתו, ורק משום שהקב"ה רוצה בתשובת רשעים הוא לוקח הקרבן, כשיצא מזה שיבין להתנהג בכל מעשיו כידוע שהכל הוא מתנת השי"ת שעל זה מביאין עולות. וזהו מדרש יהוידע כהן גדול שהבא משום חטא ואשמה יביא עולות, שזהו הוא תכלית החטאת' (דרש משה – סוף פר' ויקרא).

- א. ר"י מפרש שודאי אין החטאת נפסלת, והספק אינו אלא על הדם שאבד, האם הוא כדחוי ונפסל אם לאו. וכן משמע ברבנו גרשום (וכן צדד החו"א (לה,ה) לפרש שהספק האם חל בכוס דין 'נתכפרו בעלים', אבל שאר הובח לא נפסל).
- ב. לפרש"י יתכן שאין הספק כאן אלא לרבי אבל לחכמים אין הובח פסול, שאם כן אין זו 'כפרה' ואינה נחשבת אבודה בשעת כפרה לחול בה דין מיתה. וצריך עיון (עפ"י חו"א או"ה קכו,לו. ובתמורה לה,ה כתב שהספק גם אליבא דרבנן).
- ג. ביומא (נז:): אמר רב פפא שכשאי אפשר ליתן הדם הריהו דחוי. וצריך לומר שה'איכא דאמרי' שבכאן חולק על הסוגיא שם. וצ"ע (עפ"י חו"א לה,ה; או"ח קכו,לו).

דין חטאת שמתו בעליה ושאר דיני חטאות המתות, ביחוד ובציבור – לעיל טו – ית.

לו. חטאות המתות וחטאות שדינן ברעיה, האם עושות תמורה והאם יש בהן מעילה?

- מבואר במשנה שחטאת שאבדה ונתכפרו בעליה באחרת שדינה במיתה – אינה עושה תמורה, ולא נהנים ולא מועלים בה. אבל כשהיא רועה – עושה תמורה, ומועלים בה.
- א. לפרש"י (כאן ובגור כח: ובמנחות ד: ובמעילה ג) ור"ג (כאן) ותוס' (בגור כד), 'לא נהנין' – מדרבנן. ויש אומרים מדאוריתא אך בלא תורת מעילה (ע' בתשובות הר"ד י. וע"ע מקדש דוד יט,ט; ישועות מלכו יו"ד עא; פרי יצחק ח"ב לד; חדושי הנצי"ב כאן; אבן האול מעילה א,ו; קה"י חולין כב). ולענין תשלומי קרן להקדש – ע' במעילה י.
- ב. גם במעות חטאת שדינן לילך לים המלח, לא נהנים ולא מועלים בהם, כבחטאות המתות (עפ"י משנה גזיר כח: מעילה יא.).

דפים כא – כג

- לו. א. מהם פרטי ההלכות בחטאת שאבדה ובינתים הפרישו או הקריבו בעליה אחרת, ונמצאת? ב. מה דין המפריש מעות לחטאתו ואבדו, ולבסוף נמצאו?

- א. חטאת שאבדה וכיפרו בעליה באחרת ואח"כ נמצאת הראשונה; בין שנמצאת תמימה בין בעלת מום – דינה במיתה.
- נמצאת לאחר ששחטו חטאת אחרת קודם שנוזק דמה; נסתפק רב פפא [לפי פירוש אחד] האם נחשבת כנמצאת לאחר כפרה הואיל וכבר נתקבל דמה ועומד ליזרק כזרוק דמי, או שמא דינה כנמצאת קודם כפרה וכדלהלן. תיקו.
- נמצאת לאחר שהפרישו אחרת ועדיין לא נתכפרו והרי שתייהן עומדות – מביא אחת מהן (כדלעיל טו.). והשניה – לדברי רבי תמות ולדברי חכמים רועה. ונחלקו אמוראים בשם רב בבאור מחלוקתם; – רב הונא אמר: אם משך אחת והקריבה ללא שנמלך מקודם בבית דין – לדברי הכל השניה מתה (שבזה שמשך מדעתו דחה האחרת בידיים, ואפילו הנשאת היא זו שלא אבדה. רש"י. ור"ג כתב משום קנס, על שעשה מדעתו). לא נחלקו אלא בבא לימלך; רבי סבר אומרים לו להתכפר בשניה, והראשונה שאבדה ונמצאה תמות. וחכמים סוברים עשו תקנה בקדשים ואומרים לו להתכפר באבודה, והשניה תרעה.

א. מבואר בתוס' (כג. ד"ה דרבי; כד. ד"ה ואידך) שגם לרבי אם יתכפר באבודה, השניה תרעה. ואף לכתחילה אומרים לו לעשות כן, שלא לאבד קדשים לכתחילה, אלא מדובר שיש ריוח בהקרבת שאינה אבודה כגון שהיא שמינה מן האבודה – בזה סבר רבי להקריב השאינה-אבודה ולא עשו תקנה בקדשים.

ורבנו גרשום פרש שלכך יש לו להקריב השאינה-אבודה, מפני שלא נולדה בה ריעותא, משא"כ האבודה.

ובחזון איש (לה, ב) תמה על דברי התוס' ונקט שלרבי כיון שלא עשו תקנה בקדשים, גם כשנתכפר באבודה – השאינה-אבודה מתה.

ב. משמע שאם יתכפר בשאינה אבודה – בין לרבי ובין לחכמים האבודה תמות (שפ"א. ותמה משום כך על משמעות דברי הרמב"ם פסח"מ ד, א. וע' בסמוך).

ורבי אבא אמר: הכל מודים שאם נתכפר בשאינה אבודה – האבודה מתה. לא נחלקו אלא כשמתכפר באבודה; רבי סבר שדין השניה במיתה כדין האבודה, שהמפריש לאיבוד כאיבוד דמי, וחכמים סוברים שאינה כאבודה הלכך רועה.

מבואר בגמרא שכמו כן אחד משעירי יוהכ"פ שמת, למ"ד בעלי חיים אינם נדחים והשני שבזוג ראשון קרב, הרי השני שבזוג השני הופרש מתחילה לאיבוד, ותלוי במחלוקת רבי וחכמים, אם לא שחטאת ציבור אינה מתה. ויש מי שכתב שלמסקנת ההלכה אף לחכמים תמות, בחטאת יחיד (ע' שפת אמת כו.).

ישנן סוגיות סתמיות (כאן ובפסחים צו ובמנחות פ) שנוקטות שאפילו מתכפר בשאינה אבודה – לדברי חכמים אין האבודה מתה אלא רועה, מפני שדעתו על האבודים שמא ימצאו (וכן מבואר בתוס' בראש הפרק). ולפי דעה זו פרש רש"י (ורבנו גרשום כב. ד"ה אלא אמר רבא) שאם ישנה ריעותא נוספת בזו שאבדה כגון שנמצאת בעלת מום או עברה שנתה (רבא), דינה במיתה אף לחכמים כאשר נתכפר באחרת. ולפירוש התוס' (וכ"מ ברמב"ם ובסמ"ג) אין חילוק אם נמצאת בעלת מום או תמימה; לחכמים תרעה כיון שנמצאת קודם כפרה.

(אותה ריעותא נוספת, אין חילוק אם ארעה קודם שנאבדה או לאחר מכן (כ"מ בתוס'; לקוטי הלכות מעילה י. וע' בהגהות הגר"א שלכאו' משמע שבבע"מ דוקא הוממה לאחר האבידה, אך לא בעברה שנתה. וי"ל. וע"ע בחדושי הגר"ס).

ומבואר מדברי רבה שגם מום עובר דינו כריעותא של מום קבוע [אך לפי מסקנת רבא אין לנו מקור לכך], אלא שכדי לפדותה צריך שתרעה עד שיפול בה מום קבוע.

אם היה מום בשתיהן – ימכרו, ומדמי שתיהן יביא חטאת אחרת, ושאר הדמים יפלו לנדבה כדין מותר חטאת, שאין אמור דין מיתה אלא אם מביא מדמי השניה בלבד.

היכי דמי 'אבודה' – אמר רבי אושעיא: אפילו אחת בעדרו (– שנתערבה בעדר ואין ידוע איזו היא החטאת), ואפילו אחת באחת (החטאת נתערבה בבהמה אחת של חולין. רש"י. וע' שיטמ"ק פירושים אחרים. והרמב"ם השמיט). רבי יוחנן אמר: אחורי הדלת. ונסתפקו בדבריו האם דוקא בכגון זה שאין מי שרואה אותה, אבל בחוץ (שנתערבה בבהמות של אחרים או בעדרו. ע' שתי לשונות ברש"י) אין זו אבודה, או שמא כוונת ריו"ח לומר אפילו אחורי הדלת שאם יחזיר פניו יראה אותה – נחשבת אבודה, וכל שכן בחוץ. תיקו. אמר רב פפא: למדנו, אבודה ממנו ולא מרועה, וכ"ש אבודה מרועה ולא ממנו – אין זו אבודה. ונסתפקו אבודה ממנו ומרועה ואחד בסוף העולם מכיר בה, מהו. תיקו.

(פסק הרמב"ם (פסוה"מ ד, יב-ג) שאם אחר מכירה בסוף העולם – הרי זו ספק לפיכך תמות. וכן בספק דלעיל, אם היתה בשדה או באגם הרי זו ספק אבודה, שמא יש שם אדם הרואה אותה בשעת כפרה נאינו מפרש כרש"י שהספק הוא בנתערבה). לפיכך תמות מספק.

אמר רבא: אבידת לילה אין שמה אבידה (לפי שאינה ראויה להיקרב אז, לא היא ולא דמיה), הלכך דינה ברעיה ולא במיתה [אפילו לרבי]. לפי אפשרות אחת בגמרא, אפילו אם היתה אבודה גם ביום אלא שתחילת אבידתה היתה בלילה – אין זו אבודה.

וכן הלכה, שאם עיקר אבידתה בלילה אעפ"י שהיתה אבודה בשעת כפרה – אינה מתה אלא תרעה (רמב"ם פסוה"מ ד, ט). ויש להסתפק שמא כל זה רק כשהפריש אחרת בלילה, אבל הפריש ביום מתה. ומסתימת דברי הרמב"ם משמע שגם כשהפריש ביום רועה (עפ"י חזון איש לה, ד).
אמר אביי: נוקטים אנו, 'אבידה' ולא גנובה ולא גזולה (הלכך אפילו חזרו אליו לאחר כפרה – רועה. חזו"א. ויש מי שכתב שלרב הונא אין הדין כן).

נגנבה או נגזלה והפריש אחרת, אפילו אבדה אחרי שהוחזרה ונתכפר באחרת – רועה, שאין נדין 'נתכפרו בעליה באחרת' אלא במפריש לאבוד ולא מפריש לגנובה (חזו"א לה, ג עפ"י דהתוס' בפסחים צז:).

לדברי רבי שמעון, כל חטאת שנתכפרו בעליה באחרת דינה במיתה, ללא חילוק אם היתה אבודה אם לאו. הלכה כחכמים (עפ"י רמב"ם פסוה"מ ד, ג), וכרב הונא (עפ"י כסף משנה ולח"מ; לקוטי הלכות). ומשמע שלרב הונא אם נתכפר בשאינה אבודה – אבודה מתה כנ"ל. וכבר תמהו על דברי הרמב"ם (רפ"ד מפסוה"מ) שאין משמע כן (ע' בשפ"א ועוד). וי"א שבוה פסק הרמב"ם כסתמי הסוגיות, שאפילו הקריב האחרת – האבודה מתה, אך דוקא בשנמלך (עפ"י חדושי הנצי"ב).

ב. המפריש מעות לחטאתו ואבדו; אם הקריב בינתיים חטאת אחרת ואח"כ מצאן – יוליכן לים המלח. הפריש חטאת אחרת ומצא את המעות לפני שהקריבה; אם אחר כך נתכפר באחרת – בכל מקום שדין האבודה במיתה [דהיינו לרבי ולר"ש בכל אופן, ולחכמים – תלוי במחלוקת האמוראים הנ"ל באופנים השונים], המעות ילכו לים המלח. ובכל מקום שאין דינה במיתה, דין המעות כמותר חטאת, לנדבה. ואם נפל מום באחרת ולא נתכפר בה – תימכר, ויביא חטאת אחרת מדמיה ומהדמים שאבדו והשאר יפול לנדבה.
וכן הדין כשהפריש מעות אחרות ונמצאו הראשונות – יביא מאלו ומאלו חטאת והשאר יפול לנדבה. ואם הביא מהשניות לבדן – המעות הראשונות ילכו לים המלח, לרבי ולר"ש – בכל אופן, ולחכמים – תלוי בדעות האמוראים כנ"ל.

הואיל והלכה כרב הונא, הלכך אם משך אחד מהציבורים – השני ילך לים המלח כנ"ל, אבל אם הביא מאלו ומאלו – השאר יפול לנדבה (כמבואר ברש"י כג. רע"א). ואם בא להימלך – מורים לו להביא מאלו ומאלו או יביא מהאבודות, והשאר יפול לנדבה (עפ"י לח"מ ולקוטי הלכות).

דפים כג – כד

לח. מה הדין במקרים הבאים?

א. הפריש שתי חטאות לאחריות.

ב. הפריש (עבור חטאת) שני ציבורי מעות לאחריות.

ג. הפריש חטאת ונפל בה מום.